

København den 19. oktober 2018

Til samtlige medlemmer af sundhedsudvalget.

Jeg vil på vegne af Dansk Forening for Klinisk Sexologi (DACS) være med til at bidrage til sundhedsudvalgets viden omkring forhudens funktion og betydning før I træffer en afgørelse vedrørende en eventuel minimumsalder for rituel drengeskæring.

Vi ved, at der i notat vedrørende drengeskæring fra 2013 ikke er en beskrivelse af funktion og betydning af forhud, og at det notat der er ved at blive udarbejdet, tilsyneladende heller ikke vil lægge vægt på, eller overhovedet inddrage dette. Det er for DACS helt ubegribeligt at man kan drøfte fjernelsen af en bestemt del af kroppen, uden at overveje dens funktion, så derfor vil vi hermed forsøge at rette op på, så udvalget kan træffe en afgørelse på det rigtige grundlag. Vi vil desuden også redegøre for vores overvejelser og holdninger på dette område. DACS består af sundhedsfaglige personer (både læger, psykologer, sygeplejersker, jordemødre og mange andre faggrupper), og vi har alle en klinisk uddannelse inden for sexologi, og solid teoretisk og klinisk viden om seksualfunktion.

Forhudens funktion:

Forhud er en fælles anatomisk struktur ved alle pattedyr med udvendige kønsorganer. Hos mennesket er den mandlige forhud og den kvindelige forhud (klitorisforhud) homologe, dvs. de udvikler sig fra en fælles embryologisk struktur. På latin henviser det samme ord, præputium, til både mandlig og kvindelig forhud. Forhud er anatomisk sammenlignelig med øjenlågene – begge typer dækker, beskytter og renser et bagvedliggende organ.

Mange er uvidende om, at forhud ved fødslen er hæftet fast til glans og almindeligvis ikke kan trækkes tilbage i barndommen. Den er hæftet til glans med epitelvæv af samme art som det, der hæfter en negl til fingeren. På et tidspunkt mellem barndom og pubertet opløses epitelvævet, og forhud bliver bevægelig. Da tidspunktet, for hvornår forhud løsner sig, varierer betydeligt, er det ikke i sig selv et problem, at forhud ikke kan trækkes tilbage, med mindre der optræder andre symptomer.

Forhud har mange funktioner. Den mest umiddelbare er, at den beskytter den følsomme overflade på glans og urinrøret. I spædbarnsalderen beskytter den glans og urinrørsåbningen for stadig kontakt med urin og afføring, og senere forebygger den, at glans gnider direkte mod tøj. Uden forhud tørrer slimhinden på glans ud, ændrer karakter og mister følsomhed.

Den bevægelige forhuds glidefunktion reducerer direkte friktion under seksuel aktivitet og stimulerer glans og frenulum (det følsomme bånd, der fæstner forhud til glans). Når penis er erigeret, giver forhud plads til dens forlængelse ved samtidig at blive trukket tilbage. Derved bliver forhudens indre slimhinde vendt udad, så forhudens indre og ydre lag tilsammen bliver én overflade, der dækker det forlængede penisskaft.

Forhuden indeholder en koncentration af meget følsomme nerver, der særligt stimuleres ved let berøring. Disse nerver bidrager i høj grad til nydelsen under seksuel aktivitet. Dertil kommer, at når forhudens indre slimhinde kommer i kontakt med partnerens slimhinde, forøges nydelsen. Denne kontakt fungerer også som en forsejling, der sikrer, at den naturligt producerede smørelse så som smegma, der produceres af både mænd og kvinder, bliver vedligeholdt og fordelt. Foruden dens smørende funktion bidrager smegma til at bevare slimhinden på glans fugtig. Mænd producerer smegma fra mikroskopiske fremspring fra forhudens indre slimhinde.

Indersiden af spidsen af forhuden består af en elastisk ring af væv, der kaldes frenarbåndet. Det medvirker til forhudens bevægelighed, og sikrer at forhuden slutter sig omkring glans, når den ikke er trukket tilbage. Hos mange mænd er frenarbåndet en særlig erogen del af penis. Det samme gælder frenulum, der kan være endda mere følsom og erogen.

Alt i alt er forhuden en kompleks og vigtig del af penis med en mængde praktiske og seksuelle funktioner, som fratages drengen, når forhuden amputeres.

Kilde: Supplerende NGO rapport til FN's børnekomite (2017)

“Mandlig kønslemlæstelse; Kropslig integritet, genital autonomi og religionsfrihed

Uddrag af Etisk Råds overvejelser (25/6-2018):

Som nævnt i indledningen til denne udtalelse tyder intet på, at omskæring medfører en klar sundhedsfaglig fordel for de drengbørn, der omskæres uden sundhedsfaglig indikation. Det må derfor opfattes som ubegrundet og etisk forkert at omskære drengbørn uden sundhedsfaglig indikation.

Et helt centralt argument for at anbefale et forbud mod rituel omskæring af drengbørn er, at denne praksis i markant grad krænker barnets ret til kropslig integritet. At krænkelsen i forbindelse med rituel omskæring er særlig markant, skyldes flere forhold, herunder:

- At der er tale om et irreversibelt indgreb, som fjerner væsentligt og erogent væv
- At indgrebet ikke har en positiv sundhedsværdi for barnet
- At indgrebet i mere end én forstand tilsidesætter barnets ret til selvbestemmelse, både fordi det ikke kan samtykke til indgrebet og fordi det har karakter af et kulturelt mærke, som knytter personen sammen med en bestemt religion eller kultur
- At indgrebet foretages med fokus på at videreføre en bestemt kultur og dermed sætter kulturen over individet.

Både argumentet om selvbestemmelse og argumentet om kropslig integritet kan understøttes eller suppleres af et beslægtet argument, nemlig at det enkelte menneske har et ejerskab over sin egen krop, som i en lang række sammenhænge gør det uacceptabelt, at andre disponerer over eller tilgår personens

krop uden samtykke, medmindre dette er strengt nødvendigt fx på grund af sygdom. Man kan mene, at rituel omskæring af drengebørn i markant grad udgør en krænkelse af barnets ejendomsret over sin egen krop, fordi der er tale om en irreversibel fjernelse af en del af kroppen, som ikke er sygdomsbegrundet og udmærket kunne have været udført på et senere tidspunkt, hvor barnet var moden til at træffe beslutningen selv.

Hvis rituel omskæring af drengebørn eller et lignende indgreb endnu ikke var indført som et ritual i nogen kultur i verden, men blev foreslået indført i Danmark af en religiøs gruppe, er det svært at forestille sig, at dette ville blive accepteret. Dette skyldes blandt andet, at sådanne indgreb krænker en række af de individuelle rettigheder, vi opererer med i de vestlige samfund og som er skrevet ind i diverse konventioner og lovgivninger mv. I en artikel diskuteres denne problematik ud fra et tænkt eksempel med en sundhedsfremmende tungemodifikation. Det konkluderes, at dette indgreb ikke ville blive tilladt på børn. Samtidig anføres det, at "den kendsgerning, at dreng omskæring har traditionens tyngde bag sig, bør tælle meget lidt. Praksisser som slaveri, æresdrab og tvunget ægteskab er også meget gamle og har fundet sted i mange, hvis ikke alle, kulturer". Et argument for at forbyde omskæring af drengebørn er i forlængelse heraf, at det ikke taler for at videreføre en uacceptabel praksis, at den har været praktiseret i en lang årrække. Den må som udgangspunkt vurderes uafhængigt af sin forhistorie, dvs. som om den skulle indføres for første gang.

Kilde: <http://www.etiskraad.dk/~media/Etisk-Raad/Etiske-Temaer/Sundhedsvaesenet/Publikationer/2018-Udtalelse-om-rituel-omskæring-af-drenge.pdf>

Jeg vedhæfter endvidere resolutionen fra NACS (Nordic Association for Clinical Sexology), som er en fælles organisation for de nordiske landes kliniske sexologiske foreninger.

NACS resolution af 2013, som DACS er medunderskriver af.

FOR IMMEDIATE PRESS RELEASE

Helsinki, October 10th, 2013

The following statement on non-therapeutic circumcision of boys was agreed upon by the presidents of the six national member organizations of the Nordic Association for Clinical Sexology (NACS) in connection with its annual meeting in Aalborg, Denmark, on October 3-6, 2013:

Nordic Association of Clinical Sexology:

STATEMENT ON NON-THERAPEUTIC CIRCUMCISION OF BOYS

The penile foreskin is a natural and integral part of the normal male genitalia. The foreskin has a number of important protective and sexual functions. It protects the penile glans against trauma and contributes to the natural functioning of the penis during sexual activity. Ancient historic accounts and recent scientific evidence leave little doubt that during sexual activity the foreskin is a functional and highly sensitive, erogenous structure, capable of providing pleasure to its owner and his potential partners.

As clinical sexologists, we are concerned about the human rights aspects associated with the practice of non-therapeutic circumcision of young boys. To cut off the penile foreskin in a boy with normal, healthy genitalia deprives him of his right to grow up and make his own informed decision. Unless there are compelling medical reasons to operate before a boy reaches an age and a level of maturity at which he is capable of providing informed consent, the decision to alter the appearance, sensitivity and functionality of the penis should be left to its owner, thus upholding his fundamental rights to protection and bodily integrity.

Every person's right to bodily integrity goes hand in hand with his or her sexual autonomy. By signing this statement we support the resolution of September 30, 2013, issued by the Nordic ombudsmen for children, and the resolution of October 1, 2013, issued by the Parliamentary Assembly of the Council of Europe, in which governments are urged to take the necessary measures to protect children's bodily integrity with regard to non-therapeutic genital surgery.

Helsinki, October 10th, 2013

Maaret Kallio

President of the Nordic Association for Clinical Sexology

On behalf of all six member organizations:

The Finnish Association for Sexology

(Contact: Maaret Kallio; Maaret.Kallio@vaestoliitto.fi)

The Norwegian Society for Clinical Sexology

(Contact: Elsa Almas; elsa.almas@uia.no)

The Danish Association for Clinical Sexology

(Contact: Inger Bugge; psykolog@ingerbugge.dk)

The Swedish Association for Sexology

(Contact: Suzann Larsdotter; suzann@svensksexologi.se)

The Icelandic Sexology Association

(Contact: Sígga Dögg Arnardóttir; sigga@siggadogg.is)

The Estonian Academic Society of Sexology

(Contact: Paul Korrovits; paul.korrovits@kliinikum.ee)

- DACS forholder sig til de rettighedsmæssige aspekter, dvs retten til seksuel autonomi og fysisk integritet (IPPF).
- Desuden til det etisk problematiske i at udføre et ikke medicinsk påkrævet eller gavnligt indgreb uden samtykke. Især da dette er irreversibelt, og potentielt kan påvirke drengens/mandens seksualitet resten af livet, samt hans eventuelle partnere.
- Forhuden er en vigtig del af mandens seksuelle anatomi, og kan i høj grad påvirke den seksuelle funktion og nydelse. Den bør derfor ikke fjernes med mindre der er medicinske grunde til det, eller at det er en beslutning han tager som voksen, af egen fri vilje.

Vi har en forventning om, at overvejelser omkring seksualitet indgår i den færdige rapport, og at vores bidrag som minimum vedlægges som et bilag, og ikke blot ignoreres og forbigås i tavshed, da vi mener at man ikke kan tage sundhedsfagligt stilling til dette indgreb uden også at vurdere betydningen for den seksuelle funktion.

På vegne af DACS

Tonny Bønløkke Hertz

Psykosocialrådgiver

specialist i sexologisk rådgivning (NACS)

Formand DACS